

A Fővárosi Ítéltábla a Mihalics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mihalics Krisztián ügyvéd) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a dr. Gach Tímea ügyvéd által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. november 16. napján meghozott 5.P.22.720/2017/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 20.320 (húszezer-háromszázhusz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:548. § (1) és (2) bekezdésére, valamint 6:549. § (2) bekezdésére alapított keresetével 628.971 forint és késedelmi kamatai, továbbá a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresete ténybeli alapjaként azt adta elő, hogy az alperes közjegyzői jogkörében eljárva kárt okozott számára azzal a mulasztásával, hogy az általa meghozott számú, biztosítási intézkedést elrendelő végzést nem indokolta meg, ami miatt azt a fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyezte, mert érdemi elbírálásra alkalmatlannak találta. A másodfokú bíróság határozata alapján a végrehajtó a biztosítási intézkedés végrehajtása iránt indult eljárást megszüntette, a végrehajtási költségelőleget teljes egészében a biztosítási intézkedés végrehajtásával kapcsolatos költségekre számolta el, még részben sem térítette vissza. Állítása szerint az alperes előbbi jogellenes magatartásával összefüggésben a biztosítási intézkedés elrendelése érdekében megfizetett 30.000 forint eljárási díj, továbbá 598.971 forint végrehajtási költségelőleg adóssal szembeni érvényesítésének lehetőségétől elesett, következésképp az nála kárként merült fel, amit az alperes köteles megtéríteni.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy közjegyzői jogkörében eljárva jogellenes magatartást nem tanúsított, a felperesnek kárt nem okozott. Állította, hogy a felperes által kifogásolt határozat a jogszabályoknak megfelelt, a közjegyző a biztosítási intézkedést elrendelő határozatát nem köteles indokolni és e végzés ellen jogorvoslatnak sincs helye, mert a biztosítási intézkedés felülvizsgálatát az eljárás perré alakulása után lehet kérni. A Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító

másodfokú határozata értelmezhetetlen és nem végrehajtható, mert az eljárás perré alakulása, 2016. március 4-e után már nem rendelkezett el biztosítási intézkedést, annak hatályának fenntartásáról csak a perbíróság rendelkezhetett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 628.971 forint tőkét és ennek 2016. november 3. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 37.740 forint kereseti illetéket és 32.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a keresetet a Ptk. 6:518. §-a, 6:519. §-a, 6:548. § (1) bekezdése és 6:549. § (2) bekezdése alapján bírálta el. Abból indult ki, hogy az alperes a biztosítási intézkedést elrendelő olyan végzést hozott, amely a jogorvoslati lehetőségre utalást és indokolást nem tartalmazott. A fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az alperes határozatát az előbbi okból érdemi felülbírálatra alkalmatlannak találta, ezért a végzést hatályon kívül helyezte és a közjegyzőt új határozat hozatalára utasította. Az alperes érvelésével ellentétben a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 39. § (1) bekezdése szerint a biztosítási intézkedést elrendelő közjegyzői végzés ellen van helye fellebbezésnek, így ezt a határozatot indokolni is kellett volna. Az alperes az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, amivel megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt (a továbbiakban: Pp.) 222. § (1) bekezdését. Ezt a mulasztást az elsőfokú bíróság kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek minősítette, ami megalapozza az alperes kártérítési felelősségét, mert a közjegyzőtől elvárható, hogy tisztában legyen azzal, hogy a biztosítási intézkedéssel kapcsolatos végzés fellebbezhető határozat, ezért indokolással is el kell látni. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) alperes által hivatkozott 201/B. §-a, annak megakadályozására szolgál, hogy a fizetési meghagyásos eljárás perré alakulása esetén a már elrendelt biztosítási intézkedést meg kelljen szüntetni. Perré alakulás esetében bármelyik fél kérheti a biztosítási intézkedés felülvizsgálatát, amely kérelem előterjesztésére a jogszabály határidőt nem állapít meg. Ez indokolja adott esetben, hogy a fellebbezés és a biztosítási intézkedés felülvizsgálata érdekében párhuzamos eljárások voltak folyamatban, aminek eredményeként a végrehajtó az eljárást megszüntette és a felperes által befizetett költségelőleget jogszerűen elszámolta. A felperesnek így újra előlegezni kellett a költségeket, amire nem került volna sor, ha az alperes a jogszabályoknak megfelelő, indokolással ellátott végzést hoz. A kár összegének meghatározása során abból indult ki, hogy azt az alperes nem vitatta, a felperes az adóssal szemben pernyertes lett, így érvényesíthette volna a biztosítási intézkedéssel kapcsolatos költségeit, ha az alperes végzése megfelelt volna a jogszabály rendelkezéseinek.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása, a kereset elutasítása és a felperes perköltségben marasztalása iránt az alperes fellebbezett. Az elsőfokú döntést azért tartotta megalapozatlannak, mert adott esetben a kártérítési felelősség alapvető feltételei, így a közhatalom gyakorlásával okozott jogellenes, felróható magatartás, a kár bekövetkezése és a kettő közötti okozati összefüggés nem állnak fenn. Az elsőfokú eljárásban előadott védekezését megismételve állította, hogy a biztosítási intézkedést elrendelő végzése a vonatkozó jogszabályoknak megfelelt, mert a Vht. 200. § (1) bekezdésének a biztosítási intézkedés hatályát meghatározó rendelkezéséből, továbbá a Vht. 201/B. §-ában szabályozott felülvizsgálat intézményéből egyértelműen következik, hogy a közjegyző által a fizetési meghagyásos eljárásban meghozott biztosítási intézkedést elrendelő végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye, annak felülvizsgálatát a fél az eljárás perré alakulását követően a bíróságtól kérheti. Következésképpen az adott határozat kapcsán a Pp. 222. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettsége sem volt. Az előbbi értelmezést támasztja alá a 28/2010. (V. 12.) IRM rendelet 12. § (1) bekezdése is, ami szerint befejezett ügyként kell kezelni azt az ügyet, melyben a

közjegyző biztosítási intézkedést rendelt el. Hangsúlyozta, hogy a fizetési meghagyásos eljárás törvényben meghatározott célja a pénzkövetelések gyors és hatékony érvényesítése és az eljárás perré alakulását követően a Vht. 201/B. §-a szerint a perbíróság 8 napos határidővel vizsgálja felül a közjegyző által elrendelt biztosítási intézkedést, így értelmetlen volna, ha a felülvizsgálattal párhuzamosan futó nemperes fellebbezési eljárásra is lehetőséget biztosítana a jogalkotó. Érvelése szerint a Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító végzése az előbbi jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel értelmezhetetlen és nem végrehajtható. Az eljárás 2016. március 4-én perré alakult, az ellentmondás folytán a fizetési meghagyás hatályát veszítette, ami után már nem rendelhetett el biztosítási intézkedést. Nem tartotta helytállónak az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a határozat indokolása esetén a felperes a biztosítási intézkedés költségeit érvényesíteni tudta volna az adóssal szemben. A felperes a közjegyzői díjat és a végrehajtási költségeket a Vht. 201. § (1) bekezdése és a 201/A. § (4) bekezdése szerint csak akkor tudja eredményesen érvényesíteni az adóssal szemben, ha a per az adós marasztalásával zárul és a végrehajtás iránti kérelmet megfelelő határidőben előterjeszti. Érvelése szerint abban az esetben, ha a biztosítási intézkedést elrendelő határozatát valóban indokolni kellett volna, a felülbírálat során a másodfokú bíróság a határozatot meg is változtathatta volna, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a biztosítási intézkedés törvényi feltételei nem állnak fenn. Ez esetben a határozat indokolása esetén sem lett volna lehetősége a felperesnek a díj és a költségek adóssal szembeni érvényesítésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az alperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult, utalva az ítélet helyes indokaira. Alaptalannak tartotta azt a fellebbezési érvelést, hogy a biztosítási intézkedés iránti kérelemnek helyt adó határozatot az alperesnek nem kellett indokolnia. Ez csak abban az esetben lenne helytálló, ha a végzéssel szemben fellebbezésnek nem lett volna helye. Amennyiben pedig az alperesnek ez volt az álláspontja, úgy a kötelezett fellebbezését kellett volna hivatalból elutasítania, ezzel szemben a fellebbezést felterjesztette, a Fővárosi Törvényszék azt érdemben elbírálta jogerős határozatával, ami a jelen perben már nem bírálható felül.

Az ítélet tábla teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak nem fellebbezett, első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt [Pp. 228. § (4) bekezdés].

Az alperes fellebbezését az ítélet tábla alaptalannak találta. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, de azt az ítélet tábla a per adatok, különösen a végrehajtási kifogást elbíráló számú végzés indokolása alapján kiegészíti azzal, hogy a Fővárosi Ítélet tábla számú, 2017. január 11-i végzését megelőzően az alperes a Fővárosi Törvényszék számú hatályon kívül helyező végzésének megfelelően lefolytatott új eljárásban a biztosítási intézkedés iránti kérelmet a számú, 2016. október 19-én jogerőre emelkedett végzésével elutasította. E határozatát azzal indokolta, hogy a fizetési meghagyás a kötelezett ellentmondása folytán időközben hatályát veszítette, vagyis az előtte folyó eljárás, ami a Vht. 186. § (2) bekezdése szerint a biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelem elbírálására az alperes hatáskörét megalapozta, már befejeződött, megszűnt.

Az előbbi kiegészítéssel az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az ítélet tábla a döntésével, valamint túlnyomórészt annak indokaival is egyetértett. Az indokokat az alperes fellebbezésében felhozottakra tekintettel a következőkkel egészíti ki. A felperes kártérítési keresete azon az alperesi jogellenes magatartáson alapult, amely azt okozta, hogy a közjegyzői díjként befizetett 30.000 forint és a végrehajtási díjelőleg mintegy feleslegessé vált, érve ezalatt, hogy ez a költség a Vht. 201/A. § (1) bekezdéséből következően lehetséges módon nem alakult át a követelés behajtása iránti végrehajtási eljárásban elszámolandó költséggé, mert maga a biztosítási intézkedés

elrendelésével kapcsolatos végrehajtási eljárás sem alakult át a követelés kielégítése iránti végrehajtási eljárássá, ahol ezek a költségek megtérülhettek volna. Ennek pedig alapvetően az volt az oka, hogy a felperes fizetési meghagyás kibocsátása után benyújtott kérelmét a megismételt eljárásban már nem lehetett teljesíteni. Az ítéletábrá abból indult ki, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozott kár megtérítése iránti igény akkor lehet alapos a Ptk. elsőfokú ítéletben is idézett Ptk. 6:549. § (2) bekezdése szerint, ha a felperes a rendes jogorvoslatot kimerítette, mert a közjegyzői jogkörben okozott kár megtérítésének előfeltétele a rendes jogorvoslat kimerítése.

A rendelkezésre álló peradatok alapján megállapítható, hogy a biztosítási intézkedést elrendelő határozatának hatályon kívül helyezését követően az alperes a másodfokú bíróság utasításainak - a jelen perben kifejtett jogi álláspontjától eltérően - eleget tett, a biztosítási intézkedés iránti kérelem tárgyában új, a kérelmet elutasító határozatot hozott. A Pesti Központi Kerületi Bíróság végrehajtási kifogást elbíró számú végzésének indokolása több helyen is tartalmaz utalást a megismételt eljárásban meghozott, a biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelmet elutasító, 2016. október 19-én jogerős alperesi határozatra és annak releváns indokaira. Az új határozat meghozatalát, tartalmát és releváns indokait ezért tényként kellett kezelni, amint azt is, hogy e határozattal szemben a felperes nem élt fellebbezéssel, mert a felperes nem adta elő, hogy ilyen határozatot az alperes egyáltalán hozott volna, így az sem, hogy azt megfellebbezte volna.

Ezért az ítéletábrá elsősorban azt vizsgálta, hogy a megismételt eljárásban hozott, a kérelmet elutasító alperesi határozattal szembeni fellebbezés hiánya akadálya-e az eredményes kártérítési keresetnek. Az ítéletábrá az alperes saját fellebbezési érvelését kizárólag abban a tekintetben elfogadva, hogy a határozat nem is fellebbezhető, arra a következtetésre jutott, hogy adott körülmények és tényállás mellett a megismételt eljárásban hozott elutasító határozat elleni fellebbezéssel a felperes kára nyilvánvalóan nem lett volna elhárítható. Nem kétséges, hogy a közjegyző előtti eljárás időközben, az újabb határozat meghozatala előtt - nem a biztosítási intézkedés elrendelésével, hanem a fizetési meghagyás elleni ellentmondás folytán való perré alakulás miatt - befejeződött. A felperes kára akkor sem lett volna elhárítható, ha a megismételt eljárásban hozott határozatot megfellebbezi, mert a másodfokon eljáró törvényszék sem hozhatott volna a biztosítási intézkedést elrendelő, a közjegyző végzését megváltoztató határozatot az alperes által hivatkozott okból, miszerint a perré alakulást követően a közjegyző már nem volt abban a helyzetben, hogy elrendelje a biztosítási intézkedést, mert az az eljárás, ami a biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelem elbírálására az alperes hatáskörét megalapozta, már befejeződött, megszűnt. Éppen ezért az abban megnyilvánuló jogellenes magatartással, hogy a biztosítási intézkedés iránti kérelemnek helyt adó határozatát az alperes egyáltalán nem látta el fellebbezési záradékkal és indokolással, függött össze, hogy a fizetési meghagyásos eljárás kötelezettje által megfellebbezett határozatot a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyezte, és ez volt az az ok, ami miatt a felperes kérelmének helyt adó határozat meghozatalára a megismételt eljárásban, az eljárás perré alakulása miatt már nem kerülhetett sor. Az ítéletábrá kiemeli, hogy az alperes előbbi mulasztása nyilvánvalóan és kirívóan jogellenes, hiszen a biztosítási intézkedést elrendelő határozatát egyáltalán nem látta el fellebbezési záradékkal, sem a fellebbezési jogról, sem pedig arról nem tájékoztatta a feleket, hogy a határozat ellen fellebbezésnek nincs helye és a végzését nem is indokolta, holott a határozat meghozatalára rendelkezésre álló formanyomtatvány (17. és 18. pontjaiban) mind a jogorvoslati figyelmeztetésre, mind pedig az indokolásra megfelelő rovatokat tartalmazott. Ezért az alperes a jogszabályban előírt alaki és tartalmi feltételeknek megfelelő határozat hozatalára vonatkozó kötelezettségének önmagában azzal is eleget tudott volna tenni, ha a formanyomtatvány előre meghatározott adatainak kitöltésével a fellebbezési jogról való tájékoztatással és indokolással ellátva hozza meg határozatát.

Nem helytálló az alperesnek az az érvelése, hogy a biztosítási intézkedést elrendelő határozattal szemben ne lett volna helye fellebbezésnek, hiszen a biztosítási intézkedés elrendelésére, előfeltételeire és elbírálására a Vht. rendelkezései vonatkoznak. A Vht. 190. § (3) bekezdéséből, miszerint a biztosítási intézkedést elrendelő határozattal szembeni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya, egyértelműen következik, hogy a határozattal szemben van helye fellebbezésnek. A Vht. a biztosítási intézkedéssel kapcsolatosan meghozandó határozatok között nem tesz különbséget aszerint, hogy az elrendelő határozat ellen van, míg a kérelmet elutasító határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. Annak az érvelésnek tehát nincs jelentősége, hogy a Vht. alperes által hivatkozott 201/B. §-a szerint az elrendelt biztosítási intézkedést az eljárás perré alakulása esetén a perbíróság felülvizsgálja, mert ez eleve csak az elrendelt biztosítási intézkedéssel kapcsolatosan rögzített lehetőség, míg az elutasítás kapcsán szóba sem jöhet. A biztosítási intézkedést elrendelő és a kérelmet elutasító határozatnak a jogorvoslat szempontjából való eltérő megítélése a Vht. szabályaiból nem vezethető le. Következésképpen mind a biztosítási intézkedést elrendelő, mind pedig az azt elutasító határozat ellen van helye fellebbezésnek, amint az a Fővárosi Törvényszék számú határozatából is következik.

Az a fellebbezésben levezetett érvelés, hogy a biztosítási intézkedést elrendelő határozat indokolása esetén a másodfokú bíróság azt megváltoztató és a kérelmet elutasító döntést is hozhatott volna, olyan feltételezés, amire eredményes védekezést alapozni nem lehet. Tény, hogy az alperes határozatát, holott arra a jogszabály alapján köteles lett volna, indokolással nem látta el, így alappal nem hivatkozhat arra, hogy milyen másodfokú döntés született volna abban az esetben, ha határozatát megindokolja.

Az elsőfokú bíróság az előbbieket szerint helytálló következtetéssel jutott arra, hogy az alperes jogellenes magatartása egyértelműen megállapítható. Azt pedig az alperes a perben nem vitatta, hogy a felperesnek többletköltsége merült fel azzal összefüggésben, hogy végrehajtási költséget és közjegyzői díjat fizetett be, amely kiadások a követelés végrehajtása iránti eljárásban nem tudtak megtérülni és ennek a lehetősége sem állt fenn, mert a biztosítási intézkedés végrehajtására elrendelt eljárás megszüntetésre került. Erre figyelemmel tehát a kár összege is bizonyított, az alperes pedig védekezést abban a körben nem terjesztett elő, hogy a felperes a Ptk. 6:525. § (1) bekezdésében meghatározott bármely kötelezettségét elmulasztotta volna, így ezt az ítéletábra nem vizsgálta.

A kifejtett indokokra tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően helybenhagyta. A fellebbezés eredménytelensége miatt a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles a felperes másodfokú perköltsége, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére.

, 2018. szeptember 13.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Matosek Edina s.k.. Benedek Szabolcs s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelűl: